



УДК 378.147:7.05:004.92

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5\(47\)-2897-2910](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5(47)-2897-2910)

**Вітвицька Світлана Сергіївна** доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління, Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, <https://orcid.org/0000-0002-9541-2635>

**Колесник Наталія Євгенівна** кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну, Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, <https://orcid.org/0000-0001-9384-9369>

## **ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**Анотація.** У статті розглянуто педагогічні умови формування готовності майбутніх дизайнерів до професійної діяльності в контексті компетентнісного підходу та сучасних вимог дизайн-освіти. Актуальність дослідження зумовлена зростанням ролі професії дизайнера як культурологічно значущої та високозатребуваної сфери діяльності, що потребує оновлення змісту, форм і методів підготовки фахівців у закладах вищої освіти. Доведено, що професійна підготовка дизайнерів має ґрунтуватися на інтеграції загально-культурних, загально-професійних і фахових компетентностей, визначених державними стандартами вищої освіти.

У роботі проаналізовано наукові підходи до трактування компетентнісного підходу та особливостей професійної підготовки дизайнерів, що дозволило визначити суперечність між вимогами практики та недостатньою розробленістю педагогічних умов формування професійної готовності. Авторами розкрито сутність готовності майбутнього дизайнера як інтегрованої особистісно-професійного, динамічного, багаторівневого та багатокомплексного утворення, що поєднує мотиваційний, когнітивний, креативно-діяльнісний та рефлексивний компоненти.

У статті теоретично обґрунтовано педагогічні умови ефективного формування готовності до професійної діяльності, серед яких: міждисциплінарна інтеграція освітніх компонентів; чітке визначення цілей навчання та методів їх досягнення; активна взаємодія з роботодавцями; розвиток системи практичної підготовки; впровадження моделі професійної підготовки. Окреслено етапи формування готовності (діагностичний,



пізнавальний, формуючий, творчий) та запропоновано структурно-змістову модель підготовки майбутніх дизайнерів.

Зроблено висновок, що ефективність підготовки майбутніх дизайнерів забезпечується створенням комплексних педагогічних умов, спрямованих на інтеграцію теоретичної та практичної складових, розвиток творчого потенціалу, професійної самостійності та конкурентоспроможності фахівців у сучасному освітньо-професійному середовищі.

**Ключові слова:** професійна підготовка дизайнерів, дизайн-освіта, педагогічні умови, готовність до професійної діяльності, цифрові технології, міждисциплінарний підхід, професійна компетентність, дизайн, діяльність, професійна діяльність.

**Vitvytska Svitlana Sergiyivna** Doctor of pedagogical sciences, professor, professor of the department of professional and pedagogical, special education, andragogy and management, Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, <https://orcid.org/0000-0002-9541-2635>

**Kolesnyk Nataliia Evgenivna** Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Fine Arts and Design, Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, <https://orcid.org/0000-0001-9384-9369>

## **PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF FUTURE DESIGNERS' READINESS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY**

**Abstract.** The article examines the pedagogical conditions for forming future designers' readiness for professional activity in the context of the competency-based approach and contemporary requirements of design education. The relevance of the study is determined by the increasing importance of the design profession as a culturally significant and highly demanded field of activity, which requires the renewal of the content, forms, and methods of training specialists in higher education institutions. It is substantiated that the professional training of designers should be based on the integration of general cultural, general professional, and specialized competencies defined by national higher education standards.

The study analyzes scientific approaches to interpreting the competency-based approach and the specifics of designers' professional training, which makes it possible to identify existing contradictions between practical requirements and the insufficient development of pedagogical conditions for forming professional



readiness. The authors reveal the essence of future designers' readiness as an integrated personal and professional, dynamic, multilevel, and multifaceted construct that combines motivational, cognitive, creative-activity, and reflective components.

The article theoretically substantiates the pedagogical conditions for the effective formation of professional readiness, including: interdisciplinary integration of educational components; clear definition of learning objectives and methods for achieving them; active cooperation with employers; development of practical training systems; and implementation of a professional training model. The stages of readiness formation (diagnostic, cognitive, formative, and creative) are outlined, and a structural-content model for training future designers is proposed.

It is concluded that the effectiveness of training future designers is ensured through the creation of comprehensive pedagogical conditions aimed at integrating theoretical and practical components, developing creative potential, professional autonomy, and competitiveness of specialists in the modern educational and professional environment.

**Keywords:** professional training of designers, design education, pedagogical conditions, readiness for professional activity, digital technologies, interdisciplinary approach, professional competence, design, activity, professional activity.

**Постановка проблеми.** Професія «дизайнер» на сьогодні є однією з високозатребуваних, тому що має не лише вузькопрофесійну, але й всезагальну культурологічну цінність. Сучасна дизайнерська діяльність наповнилася новим змістом, що вимагає відображення цих процесів у професійній підготовці дизайнерів.

Освітній процес у закладах вищої освіти здійснюється на основі компетентнісного підходу.

У контексті компетентнісного підходу актуалізується пошук і до розвитку модернізації змісту, форм, методів підготовки майбутніх дизайнерів до професійної діяльності.

Відповідно до вимог Державного стандарту майбутні дизайнери мають володіти низкою компетентностей, зокрема загальнокультурними, загально-професійними, що складають основу готовності до професійної діяльності як результату підготовки конкурентноспроможних фахівців на ринку дизайнерських послуг.

Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн», затверджений і введений у дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2018



р. № 1391, передбачає чітко визначений перелік компетентностей випускника, зокрема інтегральну, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Інтегральна компетентність відображає здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері дизайну, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності охоплюють розвиток критичного мислення, здатність до комунікації, командної роботи, саморозвитку та адаптації до змін. Спеціальні (фахові) компетентності спрямовані на формування професійних умінь і навичок, пов'язаних із проектною діяльністю, використанням сучасних технологій, художньо-образним мисленням та реалізацією дизайнерських рішень у різних сферах [6].

Зауважимо, що формування зазначених компетентностей є ключовою передумовою професійної готовності майбутніх дизайнерів, що зумовлює необхідність створення відповідних педагогічних умов у процесі їх підготовки, орієнтованих на інтеграцію теоретичних знань і практичних навичок, розвиток творчого потенціалу та забезпечення здатності до інноваційної діяльності.

Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» затверджений і введений у дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.12.2018 р. № 1433 визначає поглиблені вимоги до професійної підготовки здобувачів освіти, орієнтовані на формування здатності до розв'язання складних дослідницьких і проектних завдань у сфері дизайну. Він передбачає розвиток інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, що забезпечують високий рівень професійної майстерності, критичного мислення, інноваційності та самостійності у прийнятті рішень. Інтегральна компетентність магістра дизайну полягає у здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності. Загальні компетентності охоплюють уміння працювати в міждисциплінарному середовищі, здійснювати комунікацію на професійному рівні, генерувати нові ідеї (креативність), а також здатність до самоосвіти та професійного розвитку. Спеціальні (фахові) компетентності спрямовані на поглиблене опанування методології дизайн-проектування, використання сучасних цифрових технологій, реалізацію авторських концепцій, проведення наукових досліджень та впровадження їх результатів у практичну діяльність. Варто зазначити, вимоги магістерського рівня освіти значною мірою акцентують увагу на дослідницькій, інноваційній та стратегічній складових професійної діяльності дизайнера, що потребує створення відповідних педагогічних



умов для формування високого рівня готовності майбутніх фахівців до професійної самореалізації [7].

Отже, існує об'єктивна необхідність дослідження проблеми підготовки майбутніх дизайнерів закладів вищої освіти, створення педагогічних умов у ЗВО з метою підвищення якості готовності до професійної діяльності.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питання теорії та практики реалізації компетентнісного підходу у сфері освіти широко висвітлені у працях вітчизняних учених Є. Антоновича, І. Андрощук, Г. Бучківської, С. Вітвицької, А. Руденченко, В. Титаренко, В. Тименка, Н. Титової, О. Пасько, О. Фурси, Л. Оршанської, О. Бойчук, Л. Левицької, С. Макеєва, О. Матеюк, О. Крічкер, Н. Єремєєвої, Л. Сідун, Н. Пограничної, Н. Савчук, Г. Акоюн), а також зарубіжних дослідників Д. Мак-Клелланда, Р. Мартенса, Дж. Ван Мериенбоера, Дж. Мерилла, В. Папанека, Б. Мунарі, Д. Нормана, Н. Кросса, Р. Б'юкенен, Т. Брауна та ін.

Дослідження в галузі професійної підготовки дизайнерів висвітлено у працях Д. Авраменка, Н. Афанасьєвої, С. Борисової, З. Бакум, Л. Саприкіної, В. Даниленка, Т. Іваненко, В. Косіва, Н. Колесник, Л. Литвинюк, М. Назарчук, В. Прусак, І. Яковець, Н. Сбітнєвої, К. Пашкевич, О. Стрижової, Л. Мельник, Т. Миронової, О. Єжової, О. Ковальчук, Л. Жукової, В. Бистрякової, М. Ткачука, А. Криворучка, О. Караман, О. Костюк, К. Голобородька, В. Сидоренка, О. Романенка, Г. Чемерис та ін.

У дослідженнях С. Макеєва наголошено, що компетентнісний підхід спрямований не лише на засвоєння теоретичних знань, а й на формування практичних умінь, критичного мислення, творчих здібностей і готовності здобувачів до професійної самореалізації. Особливу увагу приділено необхідності оновлення методів навчання, упровадженню інноваційних технологій, розвитку ключових компетентностей, що відповідають сучасним суспільним і професійним викликам [4, с. 233]. Н. Колесник розкрито особливості формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів у процесі навчання в закладах вищої освіти, де наголошено, що ефективна професійна підготовка базується на поєднанні теоретичних знань, практичних умінь і творчо-проектної діяльності здобувачів. Окрім того, підкреслюється важливість використання сучасних освітніх технологій та інтеграції проектного підходу, що сприяє розвитку креативності, самостійності та готовності майбутніх дизайнерів до професійної діяльності в умовах сучасного ринку праці [9, с. 148].

Науковицею Л. Левицькою розглядаються педагогічні умови формування готовності майбутніх педагогів до професійно-педагогічної діяльності, що є важливим аспектом якісної підготовки фахівців у системі



вищої освіти. Авторка акцентує на те, що ефективність професійного становлення майбутнього фахівця значною мірою залежить від створення сприятливого освітнього середовища, яке поєднує теоретичну підготовку з практичною діяльністю. Наголошується на необхідності розвитку мотиваційної, когнітивної та діяльнісної складових готовності, що забезпечує успішну реалізацію професійних функцій у майбутній педагогічній діяльності [3, с. 48].

У дослідженні З. Бакум, Л. Саприкіної наголошено, що формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів потребує створення спеціальних педагогічних умов, спрямованих на розвиток творчого мислення, художньо-проектних умінь і професійної мотивації; підкреслено важливість поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю, що забезпечує формування готовності студентів до реальної професійної роботи у сфері дизайну. Особливу увагу приділено використанню сучасних методів навчання, розвитку самостійності студентів та інтеграції творчих завдань у процес фахової підготовки, що є важливим чинником професійного становлення майбутнього дизайнера [1, с. 44].

У працях Н. Пограничної, Н. Савчук, Г. Акопян розкрито сутність компетентнісного підходу у вищій освіті як інтеграційної моделі, що поєднує теоретичну підготовку здобувачів із практично орієнтованими навичками; наголошено, що освітній процес має бути спрямований на формування у студентів здатності застосовувати знання в реальних професійних ситуаціях, критично мислити та ефективно взаємодіяти в команді. Особливу увагу приділено необхідності оновлення змісту освітніх програм і впровадженню інноваційних методів навчання, що відповідають вимогам ринку праці та європейським освітнім стандартам [5].

Науковцями О. Караман, О. Костюк акцентовано увагу на важливості формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів як невід'ємної складової їхньої професійної підготовки. Автори підкреслюють, що результативність освітнього процесу значною мірою залежить від цілеспрямованого розвитку художньо-естетичного мислення, здатності до творчої інтерпретації візуальних образів та формування ціннісного ставлення до дизайнерської діяльності, що інтеграція мистецьких, проектних і цифрових компонентів навчання сприяє підвищенню професійної готовності майбутніх дизайнерів [2, с. 60]. У дослідженні С. Вітвицької, А. Худавердової, В. Гурської, В. Артюхової, К. Яндоли розглянуто трансформацію навчальних стратегій у закладах вищої освіти в умовах стрімкого розвитку штучного інтелекту; наголошено, що впровадження AI-технологій змінює підходи до організації освітнього процесу, через індивідуалізацію навчання, підвищення його ефективності та



адаптивності; використання цифрових інструментів і штучного інтелекту відкриває нові можливості для формування професійних компетентностей майбутніх фахівців, зокрема у сфері дизайну, де важливими є креативність, гнучкість мислення та здатність до інноваційної діяльності [8, с. 849].

Сучасний стан дослідження проблеми потребує виявлення основних суперечностей у реалізації компетентнісного підходу в підготовці майбутніх дизайнерів.

Аналіз психолого-педагогічної літератури засвідчує, що у наш час проводяться інтенсивні дослідження проблемного поля реалізації компетентнісного підходу в освіті. У сучасній педагогічній літературі розкриті як загальні положення реалізації компетентнісного підходу у закладах вищої освіти, так і конкретні проблеми, пов'язані з формуванням готовності до професійної діяльності майбутніх дизайнерів. Проте проблема створення педагогічних умов повністю не розв'язана як теоретично, так і практично. Існують протиріччя між:

- потребою освітньої практики у створення педагогічних умов формування готовності майбутніх дизайнерів до професійної діяльності та недостатньою розробкою цієї проблеми на основі міждисциплінарного, інтегрованого підходу;

- традиційними формами і методами оцінки готовності до професійної діяльності і недостатньою розробленістю технологій оцінки підготовки до професійної діяльності майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти.

Виявлені суперечності зумовлюють необхідність подальшого наукового обґрунтування педагогічних умов формування готовності майбутніх дизайнерів до професійної діяльності.

**Мета статті** – аналіз та взаємозв'язок понять «умова», «педагогічна умова», «організація педагогічних умов», «готовність», теоретичне обґрунтування педагогічних умов, формування готовності майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти до професійної діяльності на основі міждисциплінарного, інтегрованого, компетентнісного підходів.

**Виклад основного матеріалу.** Сучасна дизайнерська діяльність наповнюється новим змістом і включає такі види діяльності: художню, проєктну, інформаційно-технологічну, організаційно-управлінську, науково-дослідну, педагогічну.

Кожен з видів професійної діяльності дизайнерів має специфічні властивості, що впливають із його інтегрованої структури, використання характерних засобів і методів, необхідних особистісних якостей і властивостей майбутніх дизайнерів, що в цілому визначає структуру і зміст готовності до професійної діяльності (див. Табл. 1).



Таблиця 1.

**Види професійної діяльності дизайнерів та їх характеристика**

<b>Види професійної діяльності</b>	<b>Зміст діяльності</b>	<b>Вплив на формування готовності майбутніх дизайнерів</b>
Художня	Створення візуальних образів, робота з композицією, кольором і формою	Розвиток естетичного сприйняття, художнього мислення та образного бачення
Проектна	Розробка дизайн-концепцій, проектування об'єктів та візуальних систем	Формування проєктного та системного мислення, креативності
Інформаційно-технологічна	Використання цифрових технологій, графічних редакторів, 3D-моделювання	Оволодіння цифровими інструментами, розвиток технологічної компетентності
Організаційно-управлінська	Планування та координація дизайн-проєктів, управління процесами	Формування управлінських навичок, відповідальності, командної взаємодії
Науково-дослідна	Аналіз тенденцій дизайну, проведення досліджень, експериментальна діяльність	Розвиток аналітичного, дослідницького та критичного мислення
Педагогічна	Передача професійного досвіду, навчання та наставництво	Формування комунікативних умінь та здатності до професійної передачі знань

Джерело: систематизовано авторами.

Проведений аналіз наукових праць дозволив виявити інтегровану структуру кожного з видів професійної діяльності дизайнера, які включають застосування специфічних засобів і методів, відповідних до певного виду діяльності, що передбачає наявність певних якостей та властивостей особистості майбутнього дизайнера.

Зазначимо, що професійна діяльність дизайнера є багатокомпонентною системою, що інтегрує різні види творчої та проєктної роботи, спрямованої на створення функціональних, естетично виразних і комунікативно ефективних об'єктів дизайну. У структурі дизайнерської

діяльності важливе місце займають етапи дослідження, концептуального пошуку, ескізування, моделювання та реалізації проектних рішень, що забезпечують цілісність і обґрунтованість кінцевого продукту.

Окремо слід підкреслити, що професійна діяльність дизайнера передбачає поєднання художньо-образного мислення з технологічними та інноваційними підходами, що особливо актуально в умовах цифровізації. Важливим є також міждисциплінарний характер дизайнерської практики, який передбачає взаємодію з різними галузями знань – від мистецтва до інформаційних технологій та маркетингу. Це зумовлює необхідність формування у майбутніх фахівців комплексної професійної компетентності, здатності до креативного вирішення завдань і адаптації до змінних умов професійного середовища.

Узагальнена класифікація основних видів професійної діяльності дизайнера представлена на рис. 2.



*Рис. 1. Види професійної діяльності дизайнера*

Джерело: систематизовано авторами.

Отже, подані на рисунку 1 види професійної діяльності дизайнера відображають цілісність і міждисциплінарний характер дизайнерської практики. Їх взаємозв'язок забезпечує ефективне формування професійної компетентності майбутнього фахівця, оскільки кожен із визначених напрямів доповнює інші та сприяє розвитку художньо-образного мислення, проектної культури та володіння сучасними цифровими технологіями.

Готовність до професійної діяльності майбутнього дизайнера нами визначена як інтегрована здатність, що включає мотиви, інтереси, потреби, систему знань, умінь, навичок, здатність адекватно реагувати на зміни



професійного середовища, використовуючи свій творчий потенціал для успішного розв'язання професійних завдань, забезпечення конкурентно-здатності та збереження конкурентноспроможності в складних економічних умовах сьогодення. Готовність відображає особистісно-професійний розвиток майбутніх дизайнерів.

Готовність до професійної діяльності майбутнього дизайнера має зовнішню і внутрішню структуру. Зовнішня структура готовності відповідає основним видам професійної діяльності. Внутрішня структура включає особистісні компоненти (ціннісно-мотиваційний, когнітивний, креативно-діяльнісний, рефлексивний). Кожен із них має свій особливий зміст і виконує самостійні функції.

Однією і педагогічних умов є методологічна основа розробки теоретичної моделі підготовки до професійної діяльності є твердження про те, що вона виступає цілісною педагогічною системою і має інтегрований характер дизайн-освітньої підготовки. У процесі побудови моделі формується готовність майбутніх дизайнерів до професійної діяльності. Нами було виділено такі блоки моделі: концептуальний, цільовий, структурно-змістовний, організаційний, критеріально-оцінний, результативний.

Нами розроблена структурно-змістову модель формування готовності майбутніх дизайнерів до професійної діяльності, яка відображає цілісну систему взаємопов'язаних компонентів, етапів і умов, що забезпечують ефективну підготовку здобувачів освіти.

Процес формування готовності включає такі етапи: діагностичний, пізнавальний, формуючий, творчий. Кожен певним чином впливає на формування готовності.

Важливою педагогічною умовою є оцінка результатів підготовки, яка має носити міждисциплінарний характер. Вона має бути спрямована на інтеграцію засобів і методів діагностики професійної готовності, що використовується в освітніх компонентах.

На нашу думку, у побудові процесу оцінювання готовності до професійної діяльності майбутніх дизайнерів доцільно виокремити змістовний, процесуальний, організаційно-методичний аспекти міждисциплінарної інтеграції.

Під змістовним аспектом міждисциплінарної інтеграції слід розуміти скоординоване вивчення однакових питань у різних освітніх компонентах, а також можливість концентрації окремих складових, передбачених навчальною програмою.

Організаційно-методичні аспекти міждисциплінарної інтеграції передбачає використання одних і тих же методів оцінки. Під процесуальним



аспектом міждисциплінарної інтеграції мається на увазі побудова єдиного поетапного плану діяльності, розвиток комплексних форм у співробітництві з різними кафедрами.

Визначення рівня готовності доцільно здійснювати на основі таксономії цілей, запропонованої Б. Блумом.

Система оцінювання, яка здійснюється на кожному етапі підготовки (діагностичний, когнітивний, формувальний, творчий).

Необхідною умовою ефективності процесу формування готовності майбутніх дизайнерів до професійної діяльності є визначення механізмів взаємодії з роботодавцями, що включає цільове замовлення, участь у спільних заходах, включення роботодавців в освітній процес, процес оцінювання тощо.

Нами визначено чотири групи основних напрямів взаємодії роботодавців і закладів вищої освіти:

- 1) удосконалення освітнього процесу;
- 2) спільна наукова та інноваційна діяльність;
- 3) працевлаштування та підвищення конкурентноздатності випускників;
- 4) проведення різних організаційних заходів.

Міждисциплінарне комплексне оцінювання включає організаційних модуля: підготовчий модуль, модуль оцінювання, модуль корекції, модуль формування портфоліо майбутнього дизайнера. Спільне проведення ділових ігор, круглих столів між кафедрами, виставки робіт на підприємствах.

Портфоліо об'єднує результати рефлексивного щоденника, зовнішньої і внутрішньої оцінки сформованості готовності до професійної діяльності і дозволяє здобувачам будувати прогнози щодо подальшого розвитку.

Основними видами продуктивної діяльності здобувачів є матеріалізовані результати (натуральні продукти, супутні (супроводжуючі) ідеальні моделі, документальні свідчення про результати діяльності.

**Висновки.** Готовність до професійної діяльності трактується як динамічна, інтегрована комбінація загально-культурних, загально-професійних, професійних компетентностей, які характеризують здатність діяти відповідно до вимог професії, реагувати на зміни у професійному середовищі, використовуючи свій творчий потенціал у розв'язанні професійних завдань. Готовність майбутніх дизайнерів до професійної діяльності передбачає забезпечення оптимальності та ефективності професійної діяльності на основі високого рівня самоорганізації та рефлексивності (рефлексії). У процесі підготовки майбутніх дизайнерів до професійної діяльності особливе місце має здатність адаптуватися до ринку праці, бути конкурентноздатним.



Готовність – це багатофакторне явище, що має зовнішню і внутрішню структуру. Зовнішня відповідає видам діяльності, внутрішня включає такі компоненти: ціннісно-мотиваційний, когнітивний, креативно-діяльнісний, рефлексивно-оцінний. До основних умов належать: міждисциплінарна інтеграція освітніх компонент, таксономія цілей, процедура контрольних оцінних заходів освітнього процесу, партнерська участь роботодавців.

Процес формування готовності до професійної діяльності передбачає створення відповідних педагогічних умов. Ефективне формування готовності майбутніх дизайнерів до професійної діяльності є можливим за умови, якщо у закладі вищої освіти забезпечено:

1. Формування готовності до професійної діяльності, підготовка до професійної діяльності відбувається на основі інтеграції освітніх компонентів, міждисциплінарного підходу.

2. Чітке визначення таксономії цілей, а також обґрунтування змісту, форм і методів навчання.

3. Забезпечення тісної взаємодії з роботодавцями та їх участі у процесі підготовки і діагностики освітніх результатів здобувачів освіти – майбутніх дизайнерів.

4. Формування розвиненої системи практичної підготовки та проходження професійних практик.

5. Розроблення моделі професійної підготовки майбутніх дизайнерів.

Перспективами дослідження досвіду використання та розробка сучасних технологій дизайн-освіти в закладах вищої освіти.

#### **Література:**

1. Бакум З. П., Саприкіна Л. В. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів одягу // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: «Педагогіка»*. 2014. № 1. С. 44–49. URL: <https://journals.tnpu.ternopil.ua/index.php/pedagogy/article/view/1354/1201>

2. Караман О. Л., Костюк О. П. Ціле-результативний компонент системи формування естетичної свідомості майбутніх дизайнерів у процесі професійної підготовки // *Освіта та педагогічна наука*. 2025. № 3(190). С. 60–69. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-3\(190\)-60-69](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-3(190)-60-69)

3. Левицька Л. Педагогічні умови формування готовності майбутніх педагогів до професійно-педагогічної діяльності // *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Педагогіка»*. 2025. № 2(20). С. 48-54. DOI: <https://doi.org/10.17721/2415-3699.2024.20.08>

4. Макеев С. Ю. Досвід реалізації компетентнісного підходу в українській системі освіти // *Перспективи та інновації науки. Серія: Педагогіка, психологія, медицина*. 2023. № 1(19). С. 232–243. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-1\(19\)-232-243](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-1(19)-232-243)

5. Погранична Н. М., Савчук Н. В., Акоюн Г. М. Компетентнісний підхід у вищій освіті: інтеграція теорії та практики в підготовці фахівців // *Академічні візії*. 2025. Вип. 41. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15054718>



6. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн», затверджений і введений у дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.12.2018 р. № 1391. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/022-Dyzayn-bakalavr.28.07.pdf>

7. Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн», затверджений і введений у дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.12.2018 р. № 1433. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/022-dizayn-magistr.pdf>

8. Vitvytska S., Khudaverdova A., Hurskaya V., Artiukhova V., Yandola K. Transformation of teaching strategies in higher education in the context of the development of AI // *Periodicals of Engineering and Natural Sciences*. 2025. Vol. 13, iss. 4. P. 849–858. DOI: <https://doi.org/10.21533/pen.v13.i4.1257>. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/45967/>

9. Kolesnyk N. Formation of Professional Competence of Future Designers in the Educational Process of Higher Education Institutions // *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Pedagogical Sciences*. 2025. Vol. 4 (123). P. 146–160. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2026-1\(55\)-1130-1142](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2026-1(55)-1130-1142). URL: <https://eprints.zu.edu.ua/47459/>

#### References:

1. Bakum Z. P., & Saprikina L. V. (2014). Pedagogichni umovy formuvannya profesiinoi kompetentnosti maibutnikh dyzaineriv odiahu [Pedagogical conditions for forming professional competence of future fashion designers]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Seriya: Pedahohika*, (1), 44–49. URL: <https://journals.tnpu.ternopil.ua/index.php/pedagogy/article/view/1354/1201> [in Ukrainian].

2. Karaman O. L., & Kostiuk O. P. (2025). Tsile-rezultatyvnyi komponent systemy formuvannya estetychnoi svidomosti maibutnikh dyzaineriv u protsesi profesiinoi pidhotovky [Target-result component of the system for forming aesthetic awareness of future designers in the process of professional training]. *Osvita ta pedahohichna nauka*, (3(190)), 60–69. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-3\(190\)-60-69](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-3(190)-60-69) [in Ukrainian].

3. Levytska L. (2025). Pedagogichni umovy formuvannya hotovnosti maibutnikh pedahohiv do profesiino-pedahohichnoi diialnosti [Pedagogical conditions for forming readiness of future teachers for professional pedagogical activity]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Seriya "Pedahohika"*, 2(20), 48–54. DOI: <https://doi.org/10.17721/2415-3699.2024.20.08> [in Ukrainian].

4. Makieiev S. Yu. (2023). Dosvid realizatsii kompetentnisnoho pidkhodu v ukrainskii systemi osvity [Experience of implementing the competence-based approach in the Ukrainian education system]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky. Seriya: Pedahohika, psykholohiia, medytyna*, 1(19), 232–243. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-1\(19\)-232-243](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-1(19)-232-243) [in Ukrainian].

5. Pohrychna N. M., Savchuk N. V., & Akopian H. M. (2025). Kompetentnisnyi pidkhid u vyshchii osviti: intehtratsiia teorii ta praktyky v pidhotovtsi fakhivtsiv [Competence-based approach in higher education: integration of theory and practice in specialist training]. *Akademichni vizii*, (41). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15054718> [in Ukrainian].

6. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2018). *Standart vyshchoi osvity pershoho (bakalavrskoho) rivnia haluzi znan 02 "Kultura i mystetstvo" za spetsialnistiu 022*



“Dyzain” [Higher education standard for Bachelor level, field 02 Culture and Arts, specialty 022 Design]. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/022-Dyzayn-bakalavr.28.07.pdf> [in Ukrainian].

7. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2018). *Standart vyshchoi osvity druhoho (mahisterskoho) rivnia haluzi znan 02 “Kultura i mystetstvo” za spetsialnistiu 022 “Dyzain”* [Higher education standard for Master level, field 02 Culture and Arts, specialty 022 Design]. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/022-dizayn-magistr.pdf> [in Ukrainian].

8. Vitvytska S., Khudaverdova A., Hurska V., Artiukhova V., & Yandola K. (2025). Transformation of teaching strategies in higher education in the context of the development of AI. *Periodicals of Engineering and Natural Sciences*, 13(4), 849–858. DOI: <https://doi.org/10.21533/pen.v13.i4.1257> [in English].

9. Kolesnyk N. (2025). Formation of Professional Competence of Future Designers in the Educational Process of Higher Education Institutions. *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Pedagogical Sciences*, 4(123), 146–160. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2026-1\(55\)-1130-1142](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2026-1(55)-1130-1142) [in English].

*Дата першого надходження статті до видання: 10.05.2026*

*Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.05.2026*